

Somoskőújfalui Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzője

B E S Z Á M O L Ó

a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi ellátásáról

ZABAR

ELFOGADVA: Zabar Község Önkormányzatának képviselő-testülete/2023. (.....) önkormányzati határozatával

Tartalomjegyzék

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.	3
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása.....	3
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.....	12
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása	12
5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).....	12
6. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatal bűnelkövetők számának, okainak bemutatása	13
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés	13

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme, helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területen lakó gyermekek ellátásának megszervezése. Az önkormányzat a fenti törvényben foglaltak, valamint a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló képviselő-testületi rendelet alapján teljesíti fenti kötelezettségét.

A Gyvt. előírja, hogy az önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról – minden év május 31-ig – átfogó értékelést kell készíteni, melyet képviselő-testületi ülésen meg kell tárgyalni.

Az értékelést meg kell küldeni az illetékes gyámhivatalnak, mely az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. Az átfogó értékelésre vonatkozó tartalmi követelményeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete írja elő, ez alapján készült a beszámoló.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Az állandó lakosság száma 2022. január 1-jén 478 fő, ezen belül a 0-18 év közötti korosztály száma 124 fő, ami a település lakosságának 25,9 %-a. A 0-18 év közötti korosztály aránya az előző évhez képest kismértékű (0,9%) csökkenést mutat.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása.

Az önkormányzat a pénzbeli és természetbeni ellátásokra vonatkozóan a 6/1998. (VII. 17.) számon alkotta meg a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló rendeletét, melyet 2022. évben felülvizsgált.

A rendelet felülvizsgálata során megállapítható volt, hogy az már elavult jogintézményeket tartalmaz, valamint nem tartalmaz a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelő szabályozást. A képviselő-testület a 2022. február 11-ei ülésén megalkotta a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló új, 2/2022. (II. 16.) önkormányzati rendeletét

A Gyvt. lehetőséget ad arra, hogy a települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó ellátást kiegészítse, valamint a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint más pénzbeli ellátásokat is megállapítson a helyi rendeletében. Az ellátások rendszerén belül pénzbeli ellátást a rendelet nem tartalmaz, tekintettel arra, hogy a települési támogatásokról szóló önkormányzati rendeletben a támogatási formák kiterjesztésre kerültek.

Gyvt.-ben szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) augusztus és november hónapban a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- c) a Gyvt.-ben és a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek

az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának jogszabályi feltételei az előző évhez képest alapvetően nem változtak.

A gyámhatóság a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát akkor állapíthatja meg, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 145 %-át

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza,
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos,
- nagykorúvá vált középiskolai tanulmányokat folytató fiatal felnőtt 23 éves koráig, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25 éves koráig.

A fentiekén kívüli esetekben a jövedelemhatár az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135 %-a.

2022. évben a veszélyhelyzetre való tekintettel, a már megállapított és a veszélyhelyzetben lejáró rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság nem szűnt meg, az továbbra is fennállónak kellett tekinteni 2022. augusztus 31. napjáig, ezért 2022. augusztus 31. napjáig összesen 14 db új kérelem került benyújtásra, melyből 4 kérelem esetében – hiánypótlás elmulasztása miatt – az eljárás megszüntetésre került, ami 14 kiskorú gyermeket érintett. 2022. évben összesen 40 db kérelem került benyújtásra, melyből 5 kérelmező esetén az eljárás a hiánypótlás elmulasztása miatt megszüntetésre került.

A Kormány megalkotta a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendeletet, mely szerint az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt az ellátásra való jogosultság jövedelmi feltételei akként változott, hogy ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege a) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pont aa)-ac) alpontja szerinti esetekben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 180%-át, b) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 165%-át nem haladja meg, és az igénylő az ellátásra való jogosultság vagyoni feltételeinek is megfelel, a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát meg kell állapítani. Ezt a szabályt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása vagy felülvizsgálata iránt folyamatban lévő, illetve megismételt eljárásban is alkalmazni kellett. A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 96. § (3) bekezdés a) pontja alapján 2022. augusztus 31-éig meghosszabbított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság újbóli megállapítása iránt 2022. május 31-ét követően benyújtott kérelmet az e rendelet hatálybalépését megelőzően, jövedelmi okokból utasították el, az ellátásra való jogosultságot az e rendelet hatálybalépését követő 15 napon belül, a fentiekben meghatározott jövedelmi feltételek alapján hivatalból felül kellett vizsgálni.

Fenti átmeneti szabály szerint felülvizsgálatra nem kellett sort keríteni.

A tárgyév folyamán átlagosan 89 gyermeknek volt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága, ebből 88 fő kiskorúnak és 1 fiatal felnőttnek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapításának feltételei az előző évhez képest szintén nem változott.

A Gyvt. 67/A. §-a értelmében a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők:

- a) a szülő, családba fogadó gyám (a továbbiakban: gyám) alacsony iskolai végzettsége (legfeljebb alapfokú végzettség);
- b) a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- c) elégtelen lakáskörülmények;
- d) a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás (ebben az esetben a jegyzőnek nincs megállapítási hatásköre, a gyámhivatal döntése alapján ezekről a személyekről nyilvántartást vezet)

Hátrányos helyzetű (HH) gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az a)-c) pontok közül legalább egy fennáll:

Halmazottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az a)-c) pontok közül legalább kettő fennáll.

A feltételek fennállása esetén, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozat meghozatalával egyidejűleg, azzal azonos időtartamra, de külön döntéssel megállapításra kerül, hogy a gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetű. Amennyiben a szülő/törvényes képviselő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság iránti kérelem benyújtásakor a HH – HHH fennállásának megállapítását nem kéri, úgy lehetősége van a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállása alatt bármikor kérni a HH – HHH fennállásának megállapítását.

2022. évben nyilvántartásba vett hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelemmel érintett gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma 22 fő, ebből 17 fő hátrányos helyzetű, 5 fő halmazottan hátrányos helyzetű.

Pénzbeli támogatás

Nem változott a Gyvt. pénzbeli támogatásra vonatkozó szabályozása sem.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetűnek.

(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 68. § (1) bekezdés a)-b) pontja szerint az alapösszegű támogatás esetenkénti összege 2022. évben gyermekenként 6000 forint, az emelt összegű támogatás esetenkénti összege a 2022. évben gyermekenként 6500 forint volt, amely összegek az előző évhez képest nem változtak.

Augusztus hónapban 35 fő, november hónapban 28 fő részesült támogatásban, összesen 1.118.500 Ft összegben. Alapösszegű pénzbeli támogatásban átlagosan 3 gyermek részesült, emelt összegű pénzbeli támogatásban átlagosan 86 gyermek részesült.

Gyermekétkeztetés biztosítása

Az intézményi gyermekétkeztetést (óvodai és általános iskolai étkeztetés) az önkormányzat a Medves '99 Kft-vel kötött megállapodás alapján biztosította.

A Ceredi Gesztenyés kert Óvoda Pitypang Tagóvodájában minden gyermek ingyenes étkeztetésben részesült, egyrészt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, másrészt a család jövedelmi helyzete alapján.

Az id. Szabó István Általános Iskolában tanulmányokat folytató gyermekek közül összesen 50 fő településen élő gyermek vette igénybe az intézményi gyermekétkeztetést, melyből 36 fő részesült ingyenes, 9 fő kedvezményes intézményi étkeztetésben.

Szünidei gyermekétkeztetés

Az Országgyűlés a 2015. évi CCXXIII. törvény 14. §-ával egy új jogintézményként iktatta be a gyermekvédelmi törvénybe a szünidei gyermekétkeztetést.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

Az önkormányzatnak saját főzőhelye nincs, ezért a Medves '99 Kft.-vel kötött megállapodás alapján látja el a feladatát.

2022. évben összesen 56 napon biztosította az önkormányzat a kötelező déli meleg főétkezést. A tavaszi szünetben 46 gyermek részére, a nyári szünetben 60 gyermek részére, az őszi szünetben 0 gyermek részére és téli szünetben 47 gyermek részére. Az önkormányzat erre a célra 2.909.434 Ft összegű támogatásban részesült.

Az önkormányzat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeket szünidei gyermekétkeztetésben nem részesítette.

Zabar Község Képviselő-testületének a települési támogatásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 9/2021. (XI. 19.) önkormányzati rendelete alapján nyújtott támogatások

Rendkívüli települési támogatás

Az önkormányzat azokat a létfenntartási gondokkal küzdő személyeket részesítheti rendkívüli települési támogatásban, aki önmaga vagy családja létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tud, mert

- a) elemi kár miatt anyagi kára keletkezett, vagy
- b) baleset, betegség miatt 15 napot meghaladó kórházi kezelés alatt állt, vagy 30 napot meghaladó időtartamban keresőképtelen volt, vagy
- c) nyugdíj vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3. § (1) bekezdése szerint folyósított ellátás kifizetése a jogosultság megállapításának elhúzódása miatt késik, vagy
- d) rendszeres pénzellátásban nem részesülő egyedülálló aktív korú nem foglalkoztatott álláskereső, azonban az aktív korúak ellátásához szükséges jogosultsági feltételekkel még nem rendelkezik, vagy
- e) egyedülálló és a rá irányadó nyugdíjkorhatárt már betöltötte, de rendszeres pénzellátásra nem jogosult, vagy
- f) **gyermeke családba történő visszakerülésével kapcsolatban többletkiadása keletkezett, vagy**
- g) **gyermeke családban történő nevelkedésének elősegítésével kapcsolatban többletkiadása keletkezett, vagy**
- h) baleset, betegség miatt a család egy főre jutó havi jövedelmének 15%-át, egyedül élő havi jövedelmének 10%-át meghaladó kiadása keletkezett, vagy
- i) **gyermeke fogadásának előkészítésével kapcsolatban a család egy főre jutó havi jövedelmének 30%-át, egyedül élő havi jövedelmének 25%-át meghaladó kiadása keletkezett.**

Rendkívüli települési támogatás iránt 1 kérelem érkezett, az önkormányzat 2022. évben rendkívüli települési támogatás címen 20.000 Ft támogatást nyújtott.

Gyermekszületési támogatás

Az önkormányzat 2022. évben új ellátási formaként vezette be a gyermekszületési támogatás jogintézményét ezzel is segítve a gyermeket nevelő családokat.

A támogatás a jogosultsági feltételek fennállása esetén egyszeri alkalommal állapítható meg, aminek az összege egyes szülés esetén 100.000 Ft, ikerszülés esetén gyermekenként 75.000 Ft.

2022. évben erre a támogatási formára 2 kérelem érkezett, összesen 200.000 Ft összeg került kifizetésre.

Óvodakezdési támogatás

Az önkormányzat 2022. évben új ellátási formaként vezette be az óvodakezdési támogatást, ezzel is segítve a gyermeket nevelő családokat. Évente egy alkalommal óvodakezdési támogatás állapítható meg annak a törvényes képviselőnek, akinek és gyermekének a lakcíme Zabar településen van és életvitelszerűen a településen él, gyermeke

a) óvodai nevelésben részesül, vagy

b) óvodai beiratása már megtörtént, de óvodai nevelésben történő részvétele még nem kötelező

és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 128.250 Ft-ot, gyermekét egyedül nevelő törvényes képviselő esetében a 142.500 Ft-ot.

Az egyszeri támogatás összege:

a) az (1) bekezdés a) pontjában szabályozott esetben 5.000 Ft

b) az (1) bekezdés b) pontjában szabályozott esetben 10.000 Ft

2022. évben 22 gyermek részesült ebben az ellátási formában, összesen 140.000 Ft összegben.

Iskolakezdési támogatás

Az önkormányzat rendelete alapján a jogosultsági feltételek fennállása esetén évente egy alkalommal iskolakezdési támogatást állapíthat meg annak annak a törvényes képviselőnek, akinek lakcíme Cered településen van és életvitelszerűen a településen él, gyermeke általános iskolában vagy középiskolában tanul, valamint annak a fiatal felnőttnek, aki középiskolában vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanul, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 128.250 Ft-ot, gyermekét egyedül nevelő törvényes képviselő esetében a 142.500 Ft-ot nem haladja meg.

Az egyszeri támogatás összege általános iskolai tanuló esetében 15.000 Ft, középiskolai tanuló esetében 25.000 Ft, főiskolai, egyetemi hallgató esetében 35.000 Ft.

2022. évben 50 gyermek és fiatal felnőtt részesült ebben a támogatási formában összesen 900.000 Ft összegben.

Élelmiszertámogatás

Évente egy alkalommal élelmiszertámogatás állapítható meg annak a kérelmezőnek, aki 65 év feletti és akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 130.000 Ft-ot, maximum 30.000 Ft értékig, aki egyedül él, és az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a 150.000 Ft-ot, maximum 45.000 Ft értékig, valamint annak aki a családjában gyermeket nevel, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 130.000 Ft-ot, gyermekenként maximum 30.000 Ft értékig, illetve annak a kérelmezőnek aki gyermekét egyedül neveli és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 150.000 Ft-ot, gyermekenként maximum 45.000 Ft értékig.

2022. évben 89 kérelmező részesült ebben a támogatást formában, melyből 28 gyermeket nevelő család.

Lakhatási támogatás

Az önkormányzat a lakhatási támogatást állapíthat meg annak a személynek, akinek a lakhatása nem biztosított. A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A lakhatási támogatás a villanyáram-, a víz- és csatornaszolgáltatás, a gázfogyasztás díjához nyújtható.

2022. évben 3 gyermeket nevelő háztartás részesült ebben a támogatási formában.

Külön pályázatból nyújtott támogatás

Szociális célú tűzifa támogatás

Az Önkormányzat 2022. évben is sikeresen pályázott szociális tüzelőanyag támogatásra.

Szociális célú tűzifa támogatás természetbeni ellátásként adható annak a személynek, vagy családnak, aki időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd, és lakásának fűtését fatüzelésre alkalmas tüzelőberendezéssel biztosítja, és családjában az egy főre eső jövedelem a 114.000 Ft-ot, egyedül élő kérelmező esetében a 128.250 Ft-ot nem haladja meg.

A kérelmek elbírálásánál előnyt élveznek

- a) aktív korúak ellátásában részesülők,
- b) időskorúak járadékában részesülők,
- c) települési támogatásban részesülők, különösen a lakhatást segítő települési támogatásra jogosultak,
- d) **a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok.**

2022. évben 72 család 2.266.000 Ft értékben részesült támogatásban, melyből 14 gyermekes család kapott tűzifát.

Egyéb támogatás

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj

Az elmúlt évben Bursa Hungarica pályázati ösztöndíj támogatásra kérelem nem érkezett.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, és a gyermekek napközbeni ellátást biztosítja.

A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Salgótarján és Térsége Egészségügyi-Szociális Központja Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján látja el.

(A Gyermekjóléti Szolgálat beszámolóját a melléklet tartalmazza.)

Az óvodai ellátást az önkormányzat társulás útján Szilaspogony és Cered községek önkormányzataival közösen biztosítja. Az iskolai napközi otthoni ellátást az intézmény székhelye szerinti Cered Község Önkormányzata biztosította.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2022. évben ellenőrzés nem történt.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

Az átalakított család- és gyermekjóléti szolgálat működése, a szolgálatnál lévő létszámhiány az elmúlt év első félévében még negatívan hatott a településre, azonban a több éve fennálló létszámhiány 2022. június 1-jétől megoldódott. Szilaspogony településen személyi változást azonban ez nem okozott, továbbra is a családok által jól ismert családgondozó látja el a feladatokat. A terepmunka ismét előtérbe került, a polgármester és a jegyző is több információval rendelkezik a településen élők mindennapi problémáiról. A szolgálat által kötelezően tartandó Szakmai Tanácskozáson az önkormányzat képviselői jelen vannak, bár ez a pandémia miatt 2022. évben is elmaradt. Az önkormányzat folyamatosan kizorol a gyermekvédelem területéről, azonban továbbra is kötelezettsége a feladatellátás. Kiemelten fontosnak tartom az alapellátásban való gondozást, a veszélyeztetett gyermekek, családok fokozott figyelemmel kísérését, segítségét.

6. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatal bűnelkövetők számának, okainak bemutatása

Az önkormányzat bűnmegelőzési programmal jelenleg nem rendelkezik.

A gyermekjóléti szolgálat adatai szerint a településen 2022. évben sem gyermekkorú, sem fiatalkorú nem követett el szabálysértést.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A gyermekvédelem területén az önkormányzat együttműködik a helyi civil szervezetekkel a bűnmegelőzés terén, az értékek védelmében a Zabari Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület járőrszolgálatával nyújt segítséget az önkormányzatnak.

Cered, 2023. április 20.

Gregor
Gregorné Kovács Hajnalka
jegyző

HATÁROZATI JAVASLAT

Zabar Község Önkormányzata Képviselő-testületének
..../2023. (IV.) önkormányzati határozata
a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi ellátásáról szóló beszámoló elfogadásáról

Zabar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) megtárgyalta a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi ellátásáról szóló beszámolót, azt elfogadja.

Felkéri a Képviselő-testület a jegyzőt, hogy az átfogó értékelést a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére elektronikusan küldje meg.

Határidő: 2023. május 31.

Felelős: jegyző

SALGÓTARJÁN ÉS TÉRSÉGE EGÉSZSÉGÜGYI- SZOCIÁLIS KÖZPONTJA
Család- és Gyermejjóléti Szolgálat
3100 Salgótarján, Füleki út 41.; Tel.: 32/431 350; E-mail: gyjk.st@gmail.com

Gyermejjóléti beszámoló

ZABAR

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat bemutatása

Az intézmény neve: Salgótarján és Térsége Egészségügyi- Szociális Központja

Az intézmény székhelye: 3100 Salgótarján, Füleki út 41.

A gyermekjóléti szolgálat területi irodája: 3124 Zabar Petőfi út 45.

A szolgálat célja:

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat többcélú (szociális-gyermekvédelmi) integrált intézmény.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgálat, amely a szociális munka módszereinek, és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi - lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében, a támogatásokról szóló tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás elősegítése, családtervezési, pszichológiai, egészségügyi, mentálhigiénés, és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, hivatalos ügyek intézésének segítése.

Erről a tevékenységről jogszabályban meghatározott forgalmi naplóban és esetenaplóban dokumentációt végez.

Szolgáltatásai:

- információnyújtás;
- hivatalos ügyek intézésének segítése;
- segítő beavatkozás krízishelyzetekben;
- életvezetési tanácsadás, vagy ennek megszervezése;
- egyének, családok kapcsolatkézségének javítása;
- családkonzultáció végzése, ennek megszervezése;

Feladatai:

- szociális és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybe vevő megfelelő tájékoztatása érdekében.
- Tájékoztatást, ill. segítséget ad a lehetséges ellátások (szociális, családtámogatási, társadalombiztosítási) formáiról, a hozzájutás lehetőségeiről.
- pszichológia, jogi és egyéb tanácsadást szervez,
- segítséget nyújt az egyének, családok kapcsolatkézségének javításához,
- segíti speciális támogató, önsegítő csoportok szervezését, működtetését,
- alapfeladatain túl egyéb speciális szolgáltatásokat nyújt

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat az alapellátás keretén belül, illetve ezeken túl speciális szolgáltatásokat nyújtva járul hozzá:

- A gyermeki jogok védelméhez.
- A gyermekek harmonikus testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez, családban történő nevelkedéséhez.
- A családból kiemelt gyermek reszocializációjához, reintegrációjához a vérszerinti családba.
- A gyermekvédelem keretein belül biztosítja a védelmet a gyermek számára, amit testi és szellemi érettségük hiánya indokol.

A gyermekek védelméhez kapcsolódó fontosabb feladataink:

- családtervezési, pszichológiai, jogi, mentális, gyógypedagógiai és nevelési tanácsadás biztosítása, illetve ezekhez kapcsolódó hozzájárulás megtervezése,,
- hivatalos ügyekben segítségnyújtás,
- a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése, velük kapcsolattartás,
- részvétel esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon,
- szakszolgáltatást nyújtó intézményekkel kapcsolattartás,
- javaslatétel a gyermekvédelmi gondoskodás formáira.

Ezeket túl a törvény rendelkezéseinek megfelelően rendszeresen megtartjuk évente a jelzőrendszeres tanácskozásunkat, melyben értékeljük éves tevékenységünket a meghívott jelzőrendszeri tagokkal, valamint szükség szerint javaslatot teszünk közös munkánk hatékonyabbá tételéhez. Az éves jelzőrendszeri tanácskozás a kialakult pandémiás helyzet miatt a 2022-es évben elemaradt, de a jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolattartás szoros, és rendszeres volt.

Személyi és tárgyi feltételek 2022.- évben

A szolgálat személyi feltételei biztosítottak 2 szakember személyében. Családsegítő munkatárs: Tóthné Gál Éva, szociális munkás végzettséggel, teljes munkaidőben, kinevezéssel, valamint egy esetmenedzser: Mede István szociál pedagógus végzettséggel, fél munkaidős, kinevezéssel.

Képesítéseink megfelelnek a 15/1998. (IV.30) NM: rendeletben előírtaknak.

A gyermekjóléti szolgálat az Önkormányzat épületében külön bejáratú, jól megközelíthető, amely alkalmas az ügyfelek fogadása, kulturált esztétikus környezetben történik. A munkavégzéshez a technikai eszközök korlátozottan állnak rendelkezésre..

2022. évi szakmai tevékenységének bemutatása: Szilaspogony

Alapellátásban gondozott gyermek: 37 fő

Védelembe vett gyermekek száma: 20 fő

Utógondozott gyermekek száma: 0 fő

Nevelésbe lévő gyermekek száma: 1 fő

Családok száma: 12

Sajnos a 2022-es évben családon belüli bántalmazás (szülő-szülő között) miatt 6 gyermek került védelembevétel alá. A többi esetben, testi-és környezeti higiénés hiányosságok, problémák miatt kerül sor a védelembevételi eljárásra.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége összesített adat 2022. év

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma
Információnyújtás	130
Tanácsadás	15
Segítő beszélgetés	169
Hivatalos ügyekben való közreműködés	199
Családlátogatás	85
Közvetítés más szolgáltatásba	6
Konfliktuskezelés	2
Szakközi megbeszélés	Pandémia miatt nem volt
Esetkonferencia	-
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedések	-
Adománykövetítés	83

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységei, a kezelt probléma típusa:

Megnevezés
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)
Gyermeknevelési
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség
Magatartászavar, teljesítményzavar
Családi konfliktus (szülők egymás közt, szülők-gyermek közti)
Szülők vagy a család életvitele
Szülői elhanyagolás
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)
Fogyatékoság, retardáció
Szenvedélybetegségek

A tavalyi évben a szolgálatnál megjelent ügyfelek száma, 2022. december 31-ig.

Zabar – 306 fő /halmozott adat

A települések főbb problémáitípusai:

- **igazolatlan iskolai hiányzások**, iskolai tanulmányok abbahagyása, iskolai lemorzsolódás
- **magatartásbeli problémák, családi konfliktusok**
- **higiénés hiányosságok (testi, környezeti) ebből adódóan emelkedést mutat a védelemben vett gyermekek száma is.**
- gyermeknevelési problémák

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat a közös hivatal jegyzőjének felkérésére, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása ügyében, 9 alkalommal készített az érintett családoknál környezettanulmányt. Megfigyelhető, hogy a családok környezetében, életkörülményeikben semmilyen pozitív változás, fejlődés nem tapasztalható. Szolgálatunk közreműködött az érintett családok tekintetében a szünidei étkezések igénylésében is.

Az igazolatlan hiányzások száma, fennálló probléma, amelynek további következménye a családi pótlék szüneteltetése. Iskolai hiányzások miatt több gyermek kerül alapellátásbeli gondozás alá. Magatartási problémák száma növekedést mutat. A szülők érdektelensége, nemtörődömsége is aktuális probléma, valamint a túlzott önérzetesség, amely szintén konfliktusokhoz vezet. A tavalyi évben is vezető problémaként jelentek meg a higiénés hiányosságok. (testi, környezeti) Szemetes udvarok, szemétszállítási szerződések nemléte. /Szolgálatunk sajnos kevés sikereket ér el ezen a területen. /

A családon belüli konfliktus, veszekedés is jelen van, mint problématípus, amelynek folyamatos szemtanúi, illetve résztvevői a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak a viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozattá. A családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, a pénztelenség, amely gyakori következménye az agresszív, erőszakos viselkedés. Ilyen problémával rendőrségi jelzést is kapott szolgálatunk.

A hatékony munkavégzés elengedhetetlen része a jelzőrendszer tagjaival történő rendszeres és folyamatos kapcsolattartás. Szükséges esetekben osztályfőnökkel, védőnővel, óvónővel, pártfogói szolgálattal, családlátogatás alkalmával próbálunk a szülőkre hatni, felhívni a figyelmét kötelezettségük teljesítésére, és az esetleges veszélyeztetés megszüntetésére. A tavalyi évben is nagy segítséget jelentett a szolgálat számára a településeken jelen lévő óvodai-iskolai szociális segítő, (Seres Tiborné személyében) aki az oktatási intézményekben nyújt segítséget, a családok problémáinak felismerésében, és emellett közös családlátogatásokon próbálunk pozitív hatással lenni a szülőkre és a gyermekekre egyaránt.

A legtöbb esetben a szülőkből hiányzik a következetesség, a helyesen kialakított értékrend, a normakövető viselkedés. A gyermekek hasznos értéket nem nyújtó családokban nőnek fel. A problémáik megoldását túlnyomóan mástól várják.

A munkanélküliségnek, az anyagi bizonytalanságnak is nagy szerepe van a helytelen értékrend kialakulásában, amely elsősorban az óvodai-iskolai időszakra nyomja rá a bélyegét, és hátráltatja a fejlődési-tanulási időszakot.

A kiskorúak terhessége, csökkenő tendenciát mutat.

A Kormány által kihirdetett vészélyhelyzetre tekintettel, a múlt évben nem került megrendezésre az éves jelzőrendszeri tanácskozás. A Covid-19 vírusfertőzés nagyfokú elterjedése miatt bevezetett kormányintézkedések is megnehezítették a szolgálat, és a családok közti együttműködést. A korlátozó intézkedések, az on-line oktatás újabb problémákat szült, ami a szolgálatot nehezebb feladat elé állította.

Pályázatok, adományozás, szabadidős programok:

Felkérésekre besegítő munkát végzünk adomány-, segélycsomag célcsoporthoz történő eljuttatásban. Az Egészségügyi-Szociális Központ, valamint egyéb intézmények által felajánlott természetbeni juttatásokat, ruhaadományokat is eljuttatjuk a rászorulóknak.

Észlelő és jelzőrendszer működésének bemutatása

A Gyvt. 39. § (3) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása a család és gyermekjóléti szolgálat feladata.

Az 1997. évi XXXI. törvény (r.: Gyvt.) felsorolja a jelzőrendszer tagjait, akik a meghatározott feladataik mellett kötelesek együttműködni a Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és a már kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében.

Tanácskozásaink célja, hogy közösen áttekintsük a helyi gyermekvédelmi rendszert és annak működését, továbbá, hogy az előző évekhez hasonlóan tanácskozás formájában a jelzőrendszer tagjai értékeljék éves munkánkat, az együttműködésünk hatékonyságát, valamint hogy javaslatot tegyenek az esetleges jobb együttműködésre.

A 15/1998. IV. 30 NM. rendelet előírja, hogy a gyermekjóléti szolgálatnak olyan észlelő és jelzőrendszert kell működtetnie, amely lehetővé teszi a gyermeket veszélyeztető okok feltárását, valamint a veszélyeztetettség időbeni feltárását.

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat teljes szakmai szolgáltatást nyújtva, mint komplex támogató áll a rászorultak mögött, hogy a gyerekeket és családokat érintő problémák eljussanak az illetékesekhez, a szükséges feladatokat meghatározzák, elosszák, a szakemberek között.

Az évente megtartásra kerülő tanácskozások tehát lehetőséget biztosítanak a gyermekekkel foglalkozó szakemberek találkozására, és a szakterületünket érintő közös problémák megvitatására.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Közoktatási intézmények (óvoda, iskola)	26
Egészségügyi szolgáltatók	1
Rendőrség,	-
Bíróság, ügyészség	-
Önkormányzat, jegyző	1
Pártfogó felügyelet	-
Óvodai iskolai segítő	1
Állampolgár	3
Összesen	32

Az id. Szabó István Általános Iskolában a 2021/2022-es tanévben is a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatást nyújtott jelzési kötelezettségükről annak érdekében, hogy közös munkánk a gyermekek érdekeit figyelembe véve zökkenőmentesen működjön. Az írásos jelzéseken kívül több esetben kerestek telefonon különböző problémák miatt. A jelzések túlnyomó része a gyermekek nagyszámú igazolatlan iskolai hiányzása, magatartási problémák, és elhanyagolás miatt érkeztek. Több megkeresést kapunk azzal kapcsolatban is, hogy segítsük a kapcsolatfelvételt a szülők és a tanintézmény között.

Még mindig előfordul, hogy a szülők nem viszik el a gyerekeket a nevelési tanácsadóba történő komplex vizsgálatokra, (bár Számuk Csökkenést mutat) ezért a gyerekek nem kaphatják meg a számukra megfelelő fejlesztéseket.

A családsegítő-és gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolattartás szinte mindennapos. A szolgálat segíti az iskola gyermekvédelmi feladatainak ellátását.

Az óvodák tekintetében a veszélyeztetett gyermekek száma, az óvodákban közel azonos arányt mutat a tavalyi évhez képest. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetűek megoszlásában nincs változás, mivel életkörülményeikben nem tapasztalható fejlődés.

Az óvoda, mint jelzőrendszer együttműködik a Családsegítő –és Gyermekjóléti Szolgálattal. A kölcsönös információáramlás és tájékoztatás hatékony és eredményes munkát biztosít az intézmények között. /Itt meg szeretném említeni, hogy az írásban történő jelzések nagyon elmaradtak a problémák számát illetően/

A védőnő rendszeres szűrővizsgálatokat végez az óvodákban, iskolákban, a problémás eseteket azonnal jelezte a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálatnak.

Sajnos az elmúlt időszakban gyarapodott a higiénés elhanyagolásból adódó problémák száma (fejtetvesség, gondozatlanság.) A Családsegítő-és Gyermekjóléti szolgálat fokozott figyelmet fordít a higiénés viszonyok javítására a gondozott családok körében.

Bakos Dóra védőnővel, már a kezdetektől nagyon jó együttműködést sikerült kialakítani.

A házi orvos nem küld jelzéseket a szolgálat számára, de kérés esetén tájékoztatást nyújt.

Zabar kmb rendőrével nincs munkakapcsolatom.

A pártfogó felügyelővel telefonon keresztül tartom a kapcsolatot, szükség esetén rendelkezésemre áll.

Összességében elmondható, hogy a jelzőrendszeri tagok a múlt évben is éltek jelzési kötelezettségükkel, **bár a jelzések számában csökkenés figyelhető meg, (a szülőkkkel való konfliktusok elkerülése miatt)** a problémák száma viszont nem csökkent. A család-és gyermekjóléti szolgálat telefonos elérhetősége a jelzőrendszeri tagok, ill. a lakosság számára rendelkezésre áll. Az informatikai eszközök, (telefon, mesenger) előretörésének köszönhetően előszeretettel keresnek ilyen módon is az ügyfelek. (sokszor visszaélve a lehetőséggel) A jelzőrendszer működtetése fontos feladat, annak érdekében hogy a gyermekek egészséges fizikai és mentális fejlődése családon belül biztosítva legyen. Véleményem szerint a probléma megoldásában, minden jelzőrendszeri tag aktív részvétele szükséges, mivel nem csak a jelzés megtétele a fontos, hanem a közös gondolkodás, információ áramlás, a párhuzamos cselekvés, ezért ennek köszönhetően számos problémát sikerült közösen megoldanunk.

Bízom benne, hogy a gyermekek védelmének érdekében a jövőben is eredményes munkát tudunk együtt végezni,

Alapvető célunk a jelzőrendszer hatékony működtetése, hiszen a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében, valamint a rászoruló, hátrányos helyzetben lévő egyének, családok segítésében végzett tevékenység középpontjában az észlelő-és jelzőrendszer hatékony működése áll. Munkánk során különböző alapelveket képviselünk a jelzőrendszer tekintetében, többek között az információk felelős kezelésének elvét, a jelzési kötelezettséget, a kompetenciahatárok betartását, az egyéni szakmai felelősség elveit, az írásbeliséget és a szakmai együttműködést.

Salgótarján és Térsége
Egészségügyi-Szociális Központja
Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
3100 Salgótarján, Füleki út 41.
3.

Tóthné Gál Éva
Tóthné Gál Éva
családsegítő